
VALKAS NOVADNIEKI

2026. gada jubilāri

1. janvāris

Aktrise **ALISE BREHMANE** (1886-1981).
1918.g. strādājusi Pagaidu Nacionālajā teātrī
Valkā, 1919.g. – Padomju Latvijas Strādnieku
teātrī. Nozīmīgākā radošā darbība bijusi
Nacionālajā teātrī.

Attēlā: Pagaidu Nacionālā teātra ansamblis Valkā 1918.g.

9. janvāris

Igauņu rakstnieks **AUGUSTS GAILIS** (1891-1960). Dzimis Sangastē, Valkas tuvumā. Mācījies Valkā, Valmierā, Tērbatā. No 1911.-1916.g. rakstījis «Dzimtenes Vēstnesī» u.c. latviešu laikrakstos par igauņu un somu mākslu, literatūru. Dibinājis igauņu rakstnieku savienību. Tulkojis latviešu daiļliteratūru igauņu valodā un igauņu rakstnieku darbus latviski. Rakstījis romānus, noveles, feļetonus. Ievērojamākais darbs – 1928.g. izdotais romāns «Toms Nipernādijs» (*Toomas Nipernaadi*).

Attēlā: Nipernādijs skulptūra Valgā

11. janvāris

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris,
kapteinis **KĀRLIS PENCIS** (1886-
1971). Dzimis Lugažu pagasta „Putrās”.
Beidzis pilsētas skolu. 1918.g. XI Valkā
noorganizējis kaujas grupu cīņai pret
tuvojošos lielinieku armiju, iecelts par
Valkas apriņķa apsardzības priekšnieku,
XII beigās atkāpies uz Rīgu. 1919.g. II
komandēts uz Ziemeļlatvijas rezerves
bataljonu Tērbatā, kad bataljons
pārdēvēts par 5. Cēsu kājnieku pulku,
iecelts par tā komandiera palīgu,
paaugstināts par pulkvedi-leitnantu,
pulka komandieri. 1924.g. paaugstināts
par pulkvedi.

13. janvāris

Rakstnieks un žurnālists **JĀNIS AKURĀTERS** (1876-1937). Atbalstījis 1905.g. revolūciju („Ar kaujas saucieniem uz lūpām”), vairākkārt apcietināts, izsūtīts trimdā, bēdzis uz ārzemēm. Dānijā uzrakstījis „Kalpa zēna vasaru”. 1916.g. pārnācis uz Valku, kur strādājis laikraksta „Līdums” redakcijā, rudenī iestājies strēlnieku pulkos. 1917.g. atkal ieradies Valkā, piedalījies nacionālās avīzes „Laika Vēstis” izdošanā, bijis Nacionālās padomes loceklis. Vēlāk – Mākslas departamenta direktors, „Jaunāko Ziņu” redakcijas loceklis. Rakstījis dzejoļus, stāstus, romānus, lugas, tulkojis. Bijis pirmais Tēvzemes balvas laureāts, apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

15. janvāris

Folklorists, literatūrzinātnieks **PĒTERIS BIRKERTS** (1881-1956). 1918.g. Valkā lasījis lekcijas vispārizglītojošajosursos. Pirms Otrā pasaules kara nopietni pievērsies folkloras pētīšanai un vākšanai, bijis pirmais, kurš vāc latviešu tautas anekdotes. Vācis un kārtojis arī mīklas, sakāmvārdus un parunas. Rūpējies par Raiņa literārā mantojuma saglabāšanu.

20. janvāris

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **ALFRĒDS PRAULIŅŠ** (1891-1942). Dzimis Zvārtavas pagastā. Dienējis krievu armijā, piedalījies Ziemassvētku kaujās. Latvijas armijā iestājies brīvprātīgi 1919.g. 3.V. Piedalījies Rīgas un Vidzemes atbrīvošanā. No 1919.g. VII rotas komandieris 1. (4.) Valmieras kājnieku pulkā, cīnījies pret lieliniekiem, bermontiešiem, paaugstināts par kapteini. Atvaļināts 1920.g. Bijis vairāku apriņķu priekšnieks, no 1938.-1940.g. – Valkas apriņķa priekšnieks, bijis arī Valkas aizsargu pulka komandieris. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. 1940.g. 15.XI apcietināts un 1942.g. 3.III Novosibirskā nošauts.

23. janvāris

Skolotājs **OTO ĀBELE** (1861-1922). Dzimis Lugažu „Vekšos”. Beidzis Cimzes skolotāju semināru Valkā. 1884.g. ieradies Blomē, kur sācis strādāt Siļķītes skolā. Viņa vadībā nodibināta viena no vecākajām Latvijas dziedāšanas biedrībām – Smiltenes mūzikas un dziedāšanas biedrība. Darbojies arī Smiltenes lauksaimniecības biedrībā. Siļķītes skolā nostrādājis vairāk kā 20 gadus. Vēlāk pārcēlies uz Rīgu, kur strādājis Leitāna elementārskolā, Olava tirdzniecības skolā, Bulduru pamatskolā.

28. janvāris

Mācītājs **KĀRLIS GAIGALS**
(1861-1912). No 1890.-1912.g.
bijis Lugažu evaņģēliski luteriskās
draudzes mācītājs. Apglabāts
Lugažu (Cimzes) kapos.

28. janvāris

Pedagogs un rakstnieks **PAULIS RADZIŅŠ** (1891-1970). Dzimis Valkā. Pirmā darba vieta – Centrālās Savienības Konzums nodaļa Valkā. Bijis iekšlietu ministrijas pašvaldības departamenta vicedirektors, „Latvijas Koks” valdes loceklis, tautas universitātes un komercinstitūta docents, V.Olava komercskolas direktors Rīgā. Rakstījis presē. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni un dažiem ārzemju ordeņiem. Dzīvojis Filadelfijā, ASV.

29. janvāris

Veterinārārsts, pulkvedis **AUGUSTS EGLĪTIS** (arī **Eglīte**) (1876-1949). Strādājis Turkestānā, Aizkaukāzā, Kubanā. Pēc atvaļināšanas bijis Drustu draudzes priekšnieks, Gatartas pagasta valdes un padomes priekšsēdētājs, Drustu pagasta priekšnieks, nodrošinājis kareivju mobilizāciju Latvijas Brīvības cīņām. Vācu okupācijas laikā bijis laikraksta „Līdums” līdzstrādnieks Valkā, 1919.–22.g. Latvijas armijas Veterinārās pārvaldes priekšnieks. Pēc atvaļināšanas - veterinārārsts Piebalgā, Limbažos. 1945.g. II apcietināts. Piespriesti 7 gadi ieslodzījumā.

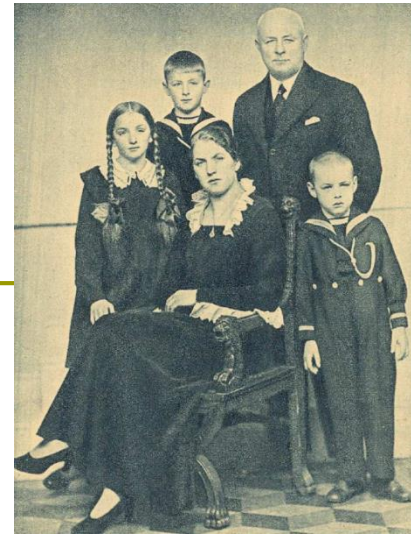
1. februāris

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **JĀNIS KRIEVIŅS** (1891-1925). Dzimis Vijciema pagastā. Mācījies draudzes skolā. Bijis kalējs. Latvijas armijā iesaukts 1919.g. 8.III, piedalījies kaujās pret lieliniekiem Vidzemē, pēc tam arī citās Vidzemes artilērijas pulka cīņās. Atvaļināts 1920.g. 22.II. Strādājis par kalēju Vijciema pagasta „Gutuliņos”. Apbedīts Vijciema kapos.

3. februāris

Viens no pirmajiem latviešu ģeobotāniķiem **AUGUSTS KAKSIS** (1886-1972). Dzimis Valkas „Lejaskalcos”. Bijis Valkas piensaimnieku sabiedrības dibinātājs un ilggadējs valdes priekšsēdētājs. No 1925.g. 19.IX – 1926.g. 19.VI bijis laikraksta „Ziemeļlatvija” redaktors un līdzizdevējs. Bijis Zemkopības ministrijas labības biroja direktors no tā dibināšanas – 1930.g. 18.VIII, noorganizējis tā darbību. Rakstījis par purvu un pļavu pētījumiem. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Attēlā: Augusts Kaksis kopā ar ģimeni

4. februāris

Skolotājs **REINIS CUKURS** (1866-1946). No 1883.-1887.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā Valkā. Bijis skolotājs Liepupē un Mazsalacā. Piedalījies 1905.g. kustībā, emigrējis, vadījis progimnāziju Malajā. Pēc atgriešanās Latvijā no 1920.-1923.g. organizējis un vadījis Jelgavas skolotāju institūtu. Nodibinājis Tautas konservatoriju Jelgavā, labierīcības biedrību Saulkrastos. Sarakstījis mācību grāmatas, tūristu ceļvežus u.c.

7. februāris

Valkas pilsētas teātra mākslinieciskais vadītājs **AIVARS IKSELIS** (1961). Dzimis Smiltēnē. Mācījies Strenču pamatskolā, Smiltēnes lauksaimniecības tehnikumā. 1999.g. beidzis LU Ekonomikas un vadības fakultāti, 2007.g. ieguvis Dr. ekon. grādu. Bijis mākslas vēstures pasniedzējs Valkas mākslas skolā, Valkas novada domes Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļas Izglītības un kultūras daļas vadītājs. Valkas pilsētas kultūras nama direktors. Starptautiskā teātru festivāla „Tālvils” mākslinieciskais direktors. Sarakstījis grāmatas „Ceļojums mākslas pasaulē” (2011), „Valkas diližanss” (2013) u.c.

14. februāris

OSKARS CĀBULIS (1886-1965). Dzimis Ērgemes „Jaunvēžos”. Mācījies Ērgemes draudzes skolā un Baltijas skolotāju seminārā. Piedalījies Latvijas brīvības cīņās. Bijis Ērgemes – Turnas pamatskolas pārzinis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Attēlā: kopā ar dzīvesbiedri,
arī skolotāju

14. februāris

Scenogrāfs **ZIGFRĪDS ANTONS** (1931).
Dzimis Valkā, rūjieniešu ģimenē. Bijis
Rīgas kinostudijas butafors un
mākslinieciskais asistents, Latvijas TV
mākslinieks. Strādājis apvienībā
„Telefilma-Rīga”.

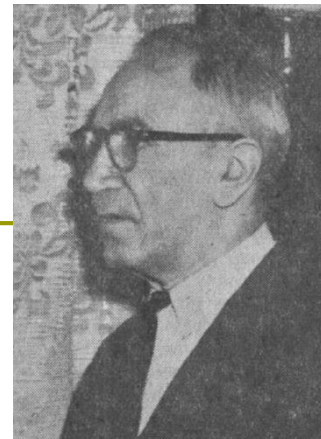

17. februāris

KĀRLIS BLŪMENTĀLS (1886-1942).
Dzimis Lugažu „Sņķeros”. Mācījies
elementārskolā Valkā, ģimnāzijā Rīgā.
Bijis bankas ierēdnis Krievijā. 1920.g.
nov. atgriezies Latvijā, strādājis vecāku
lauku saimniecībā Lugažu pag. No
1922.g. – Latvijas tiesā. Bijis Daugavpils
apgabaltiesas vicepriekšsēdētājs.
1941.g. 14.jūnijā apcietināts, pārvests uz
Soļikamskas soda nometnēm Usoļlagā.

20. februāris

Žurnālists **JĀNIS PORIETIS** (1886-1968). I pasaules kara laikā bijis latviešu strēlnieku pulkos, Latvijas brīvības cīņās – Valkas komandantūrā un Rīgas apsardzes rotā. 1916.g. rediģējis žurnālu „Latviešu Strēlnieks”, 1919.g. Valkā darbojies laikrakstu „Tautas Balss” un „Jaunā Dzīve” redakcijās. Vēlāk Rīgā strādājis „Jaunākajās Ziņās” un „Brīvajā Zemē”. Sarakstījis vairākas grāmatas par latviešu strēlniekiem. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

21. februāris

EDUARDS KRŪZE (1891-1941). Dzimis Valkā. Beidzis Lugažu Silmūrnieku pagastskolu un Valkas pilsētas skolu. No 1921.g. strādājis par izmeklēšanas tiesnesi Rīgā. Apbalvots ar Atzinības krustu. 1941. gada 27.–29. jūnijā bez tiesas nogalināts Rīgas Centrālcietumā.

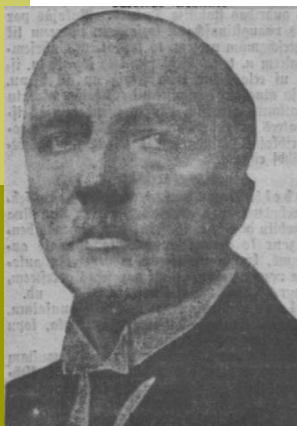
22. februāris

IMANTS BALODIS (1926-1995). Dzimis Valkas apriņķa Kāģeru pagasta „Lejaspuriņos” (tagad Igaunijā). 4 gadus mācījies J.Cimzes ģimnāzijā Valkā, papildinājies mūzikas teorijā un dziedāšanā pie brīvmākslinieka Pauļa Krieviņa. No 1952.g. dzīvojis Notinghamā, aktīvi piedalījies latviešu sabiedriskajā dzīvē, organizējis Latviešu Jaunatnes svētkus. Bijis plaši pazīstams kordiriģents, latviešu mākslinieku un daiļamatnieku kopas Lielbritānijā biedrs, aktīvs Anglijas „Daugavas Vanagu” fonda biedrs.

23. februāris

EDUARDS LAURSONS (1876-1950). Mācījies Jaunvāles pagastskolā un Trikātas draudzes skolā. No 1916.g. Valkā ņēmis dalību pie Latvijas kooperācijas paglābšanas no iznīkšanas kara un okupācijas laikā, un pie „Konzuma” pārveidošanas par savienību. No 1917.g. bijis tā valdes un padomes priekšsēdētāja biedrs. Aktīvi darbojies bēgļu apgādāšanas organizācijās. Kopā ar M.Valteru un K.Ulmani 1917.g. dibinājis zemnieku savienību, piedalījies pirmās zemes sapulces organizēšanā, tajā ievēlēts par pirmās Vidzemes zemes padomes locekli, vēlāk – par pirmās Latviešu Nacionālās padomes un tās valdes locekli Valkā. 1949.g. 25.III apcietināts, deportēts, izsūtījumā izdarījis pašnāvību.

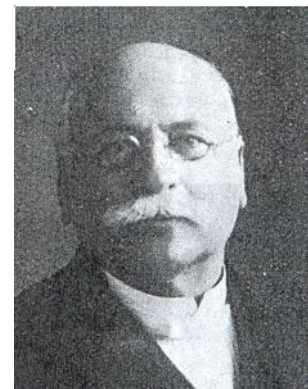
27. februāris

Tēlnieks **AUGUSTS FRANCS FOLCS** (1851-1926). Dzimis Magdeburgā, Vācijā. No 1875.g. darbojies Rīgā. Veidojis strūklakas skulptūru „Nimfa” Nacionālās operas apstādījumos, Rolanda statuju pie Melngalvju nama. Darinājis vairākus kapa pieminekļus, arī Jāņa Cimzes kapa pieminekli Valkā.

27. februāris

Latviešu luterāņu mācītājs
EDUARDS PAVASARS (1861-
1931). Mācījies Cimzes skolotāju
seminārā Valkā. 1906.g. dibinājis
Latviešu skolu biedrību, bijis tās
priekšnieks līdz 1925.g. No
1919.g. – Valmieras apriņķa
prāvests.

2. marts

Tulkotāja ***DŽULJETA PLAKIDIS*** (1906-1985). Dzimusi Londonā, no 1908.g. dzīvojusi Maskavā, tad Valkā, kur apguvusi igauņu valodu. Mācījusies Valkas ģimnāzijā. Strādājusi par tulku, bibliotekāri. Tulkojusi no igauņu valodas (S.Rannamā „Kadrija”, M.Unts „Paliec sveiks, rudais runci”, F.Tuglass „Zelta stīpa”). Saņēmusi J.Smūla prēmiju.

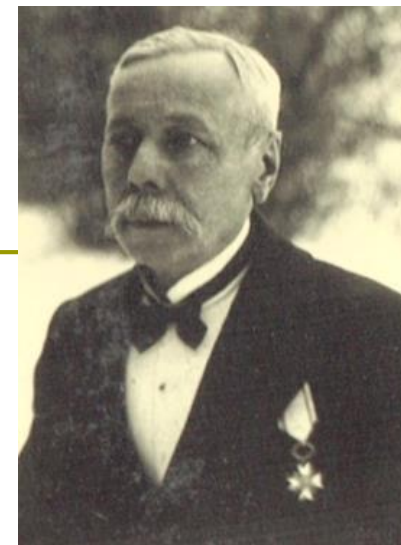
14. marts

Ļāčplēša Kara ordeņa kavalieris **ĀDOLFS TOMSONS** (1891-1926). Strādājis par grāmatvedi. 1912.g. iesaukts krievu armijā. Mācījies Tifliskas praporščiku skolā. 1917.g. VII pārnācis uz Rezerves latviešu strēlnieku pulku. Latvijas armijā iesaukts 1919.g. 8. VI, piedalījies 6. Rīgas kājnieku pulka kaujās pret bermontiešiem un lieliniekiem. Pēc atvaļināšanas 1921.g. strādājis par policijas uzraugu Valkā.

15. marts

Skolotājs **AUGUSTS BURKINS** (1871-1942). 1894.g. ievēlēts par Veckārķu pamatskolas skolotāju, nostrādājis 40 gadus. Kopā ar skolēniem vācis nostāstus, sakāmvārdus, mīklas, pasakas un ticējumus un sūtījis uz Folkloras krātuvi. Vadījis kori un mācījis spēlēt teātri, apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

2. aprīlis

Administratīvais pulkvedis – leitnants **JĀNIS PAUZULIS** (1881-1956). Dzimis Jērcēnu pagastā. Beidzis Valmieras pilsētas skolu, mācījies komerckursos Pēterburgā. 1902.g. pieņemts par Valkas apriņķa kara priekšnieka rakstvedi, no 1903.g. strādājis Pēterburgas junkurskolā. Bijis arī Vladimira karaskolas sekretārs, karaskolu pārvaldes galda priekšnieka palīgs. Latvijas armijā no 1919.g. 19.XII. Bijis Budžetu un kredītu pārvaldes Vispārīgās un mobilizācijas nodaļas priekšnieks; Kara būvniecības pārvaldes Administratīvās daļas priekšnieks; Liepājas Kara slimnīcas saimniecības priekšnieks. Pēc atvaļināšanās 1935.g. dzīvojis Rīgā.

3. aprīlis

Literatūrzinātnieks un rakstnieks **ANTONS BIRKERTS** (1876-1971). No 1904. – 1905.g. strādājis par skolotāju Grīnberga privātā progimnāzijā Valkā. Šis laiks vēlāk attēlots romānā „Pedagogi” (1908). 1917.g. decembrī sācis strādāt par Vidzemes Pagaidu zemes padomes bibliotekāru un arhivāru, pēc tam bijis skolotājs Valkas meiteņu ģimnāzijā. Rakstījis dzeju, prozu, galvenais darbības lauks – literatūras vēsturē. Visvairāk rakstījis par Raini.

3. aprīlis

Pēteris Svārpstiņš (1896-1963)
– farmaceits. Dzimis Valkā. Beidzis
Valkas pilsētas skolu, Pērnavas
ģimnāziju un LU. Piedalījies
brīvības cīņās. Bijis Latvijas slimo
kasu starpbiroja aptiekas
pārvaldnieks, Kameronas loceklis.
Miris Heidelbergā, Vācijā.

4. aprīlis

Kara inženieris, pulkvežleitnants
BRUNO LASMANIS (1896-1967).
Dzimis Valkā. Beidzis Valkas reālskolu
un LU. Piedalījies I pasaules karā un
Latvijas brīvības cīņās. Rakstījis
žurnālā „Militārais apskats”. Apbalvots
ar Triju Zvaigžņu ordeni un Viestura
ordeni.

9. aprīlis

Rakstnieks **JĀNIS EZERIŅŠ** (1891-1924). 1917.g. bijis laikrakstā „Līdums” līdzstrādnieks. Šeit publicēts viņa „Stāsts par papīra nazi jeb Viņa Ekselence”, „Kristus brūte”, dzejoļi, apraksti „No Malienas uz Kaukāzu”.

9. aprīlis

Dzejniece **Anita Anitīna** (īst.v. **ANITA KOPŠTĀLE**; 1966). Dzimusi Valkā. No 1973. līdz 1984.g. mācījusies Valkas 1. vidusskolā. Strādājusi Valkas Sakaru mezgla telefonu centrālē, "Lattelecom" Klientu apkalpošanas daļā, bijusi datorspeciāliste. Raksta dzeju, 2005.g. iznācis krājums "Ar aizlauztiem spārniem", 2012.g. – krājums "Pieskāriens", 2025.g. – "Dzīves mirklis". Pašlaik strādā laikraksta "Ziemeļlatvija" redakcijā.

15. aprīlis

LEONĪDS TĀLIVALDIS BĒRZIŅŠ (1921-1996). Dzimis Valkā. Mācījies Valkas II pilsētas sešgadīgajā pamatskolā, 1939.g. beidzis Valkas Valsts J.Cimzes ģimnāziju. Vācu okupācijas laikā strādājis dzelzceļa policijā Valkas stacijā. 1944.g. iesaukts leģionā. 40.gadu beigās izceļojis uz Austrāliju. Aktīvi piedalījies sabiedriskajā dzīvē, bijis Daugavas Vanagu organizācijas biedrs. Sniedzis atbalstu savai skolai, DV Valkas nodaļai, kā arī laikrakstam „Ziemeļlatvija”.

16. aprīlis

PAULIS KANAVIŅŠ (1886-?). No 1921. – 1924.g. beigām darbojies pie Latvijas lauksaimniecības centrālbiedrības kā Valkas apriņķa agronoms. Šajā laikā strādājis lauksaimniecības kultūras pacelšanā, noorganizējis vairākus sabiedriskus pasākumus, piedalījies Sedas upes regulēšanas darbu organizēšanā. Vēlāk bijis lauksaimniecības skolas pārzinis Ludzā.

17. aprīlis

Sitaminstrumentālists **GUNTARS FREIBERGS** (1991). Mācījies Valkas 1. vidusskolā, beidzis Valkas Mūzikas skolu un Valkas Mākslas skolu. Mācījies Emīla Dārziņa Mūzikas vidusskolā Rīgā, Maskavas Centrālajā Mūzikas koledžā un Strasbūras Mūzikas un Dejas konservatorijā Francijā. Piedalījies daudzos koncertos, konkursos un meistarklasēs Latvijā un vairākās citās valstīs.

19. aprīlis

Mākslinieks ***DONALDS SMELTERIS*** (1946-2019). 1974.g. sācis strādāt Valkas novadpētniecības muzejā par dekoratoru. Bijis mākslinieks Valkas kultūras namā, KUK, skolotājs Valkas bērnu mākslas skolā, kā arī strādājis paša dibinātajā kooperatīvā „SPEKTRS”. Darbojies Valkas fotostudijā „REFLEX”. Strādājis Ērgemes pamatskolā par skolotāju. Piedalījies izstādēs kopš 1971.g. Personālizstādes Strenčos (1986), Valkā (2001) un Turnā (2002).

22. aprīlis

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **EDUARDS PURGALIS** (1891-1942). Dzimis Kārķu pagastā. Izglītojies draudzes skolā. Bijis komijs Ērgemē. Dienestu turpinājis arī pēc brīvības cīņām kā virsseržants, pulka karodznieks. Apbalvots arī ar Triju Zvaigžņu ordeni. Paaugstināts par virsnieka vietnieku. Piešķirta jaunsaimniecība Kārķu muižā. 30. gados atvaļināts. Strādājis konfekšu fabrikā „Laima”.

25. aprīlis

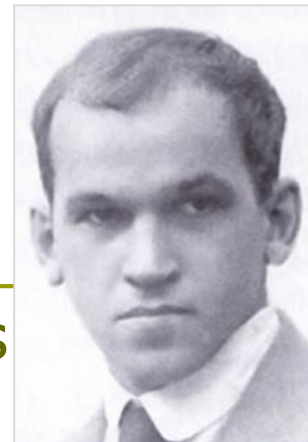
Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris, pulkvedis **KĀRLIS ŠEPKO** (1891-1952). Mācījies Valkas reālskolā. Piedalījies I pasaules karā latviešu strēlnieku pulkos, vēlāk – Latvijas brīvības cīņās. Bijis Daugavpils kājnieku pulka komandieris. Apbalvots arī ar Triju Zvaigžņu un Viestura ordeni.

26. aprīlis

AUGUSTS KAULIŅŠ (1876-1949). Dzimis Valkas pagastā. Mācījies Tomēnu pamatskolā, 1893.g. beidzis Valkas pilsētas draudzes skolu. 1895.g. iestājies par Lugažu pagasta valdes sekretāra palīgu, no 1902.g – Aumeisteru pagasta sekretāra palīgs, 1903.g. ievēlēts par sekretāru šajā pagastā. Par sekmīgām mobilizācijām apbalvots ar medaļu, bet pēc 10 gadu nokalpošanas – par labu darbu apbalvots ar sudraba medaļu. 1917.g. sākumā ievēlēts par Kārķu pagasta sekretāru. Rosīgi darbojies sabiedriskajā dzīvē. Noorganizējis vairākas biedrības, kurās aktīvi līdzdarbojies (Kārķu krājaizdevumu sabiedrība, Valkas apriņķa sekretāru biedrības nodaļa). Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

28. aprīlis

ROMANS SUTA (1896-1944) – daudzpusīgs mākslinieks, viens no galvenajiem latviešu modernās mākslas veidotājiem. Dzimis netālu no Cēsīm, mātei braucot ciemos. Bērnību pavadījis Valkā, kur tēvam piederējis lampu veikals. Mācības uzsācis Pleskavas reālskolā, 1910. gadā kopā ar brāli aizmucis uz Rīgu, kur abi uz gadu salīguši uz ārzemju kuģa par jungām. Studējis mākslu. Kādu laiku dzīvojis Petrogradā. Latvijā atgriezies 1917.g. decembrī, dzīvojis Valkā. Vēlāk bijis mākslinieku biedrību "Rīgas mākslinieku grupa" un "Zaļā vārna" biedrs, darbnīcas "Baltars" radītājs. Sarakstījis pirmo ārzemēs izdoto grāmatu par latviešu mākslu.

2. maijs

Lauksaimnieks **KĀRLIS VIMBA** (1901-1981). Dzimis Zvārtavas pagastā. Beidzis pamatskolu. Bijis Zvārtavas pagasta vecākais, Lauksaimniecības kameronas loceklis.

5. maijs

HANSS EINERS (1856-1927).

Dzimis Sangastē. No 1874.-78.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā Valkā. Visa viņa darbība ar nelieliem pārtraukumiem saistīta ar Valku, kas toreiz vēl nebija sadalīta.

1880.g. Viljandes ielā darbu uzsākusi draudzes skola, kas bija pirmā skola Valkā ar igauņu mācību valodu. Tā saukta arī par Einera skolu. Vienlaikus strādājis par igauņu valodas pasniedzēju skolotāju seminārā, pilsētas skolā, meiteņu ģimnāzijā, vēlāk arī reālskolā. Darbojies dažādās igauņu biedrībās. Sastādījis igauņu valodas gramatikas mācību grāmatu. Miris Valgā, apbedīts Cimzes kapos.

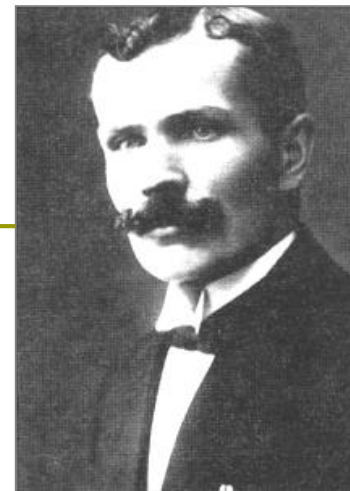
6. maijs

Zobārste **TAMĀRA RITERE-REZGALE** (1911-1999). Dzimusi Valkā. Studējusi Latvijas Universitātē un Marketas universitātē Milvokos (ASV). Šeit arī strādājusi par profesori un nodaļas vadītāju.

16. maijs

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **ALEKSANDRS KERIKS** (1891-1951). Dzimis Valkā, dzīvojis un izglītojies Maskavā. Iesaukts krievu armijā, 1915.g. pārcelts uz latviešu strēlnieku bataljoniem. Piedalījies kaujās pie Smārdes, Tīrelpurva un Mazās Juglas. Pēc brīvības cīņām dzīvojis Rīgā, pēc II pasaules kara Rīgas rajona Vīgantos.

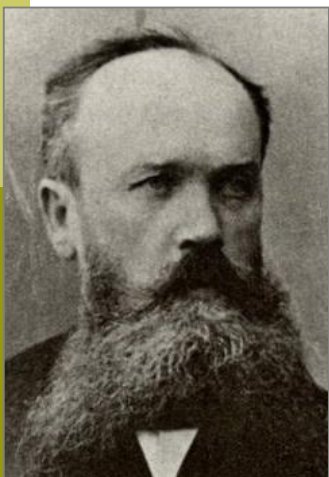
18. maijs

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **ALEKSANDRS SIKA** (1891-1979). Izglītojies Valkas pilsētas skolā. Bijis galdnieks. Pēc atvaļināšanās no armijas – jaunsaimnieks Lugažu pagasta Sermuļos. No 1941.-44.g. dienējis pagasta policijā. 1945.g. vasarā arestēts, notiesāts. Atradies ieslodzījumā Dubravlagā Mordovijā. Atgriezies Latvijā 1956.g. Dzīvojis Rīgā.

19. maijs

Kordiriģents **INDRIĶIS ZĪLE** (1841-1919). No 1859.-1862.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā Valkā, kursu beidzis ar labām sekmēm, un direktors uzaicinājis viņu par semināra skolotāju, šeit strādājis līdz 1867.g. Viņa nopelns ir arī līdzdalība „Dziesmu rotas” izdevumos. Kā skolotājs bijis stingrs, bet taisnīgs, tāpēc audzēkņi viņu mīlējuši. No 1867.-1878.g. strādājis par Valkas draudzes skolotāju, ērgelnieku un vadījis draudzes kori. Kad nervu kaites dēļ pedagoga darbs bijis jāatstāj, pārcēlies uz Tērbatas apkārtni, bet mūziķa darbību nav pametis – devies uz Latviju virsdiriģenta pienākumos. Guvis visplašāko atzinību kā I, II, un III dziesmu svētku virsdiriģents; kā rakstījusi prese: „viņa vadībā dziesmas skanēja viegli un jūsmīgi...”.

30. maijs

KĀRLIS LIEPIŅŠ (1901-1959). Dzimis Valkā, mācījies pilsētas skolā. 1919.g. 18.III brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, piedalījies kaujās pret lieliniekiem Ziemeļvidzemē. Dienestu turpinājis arī pēc brīvības cīņām. Neatkarības pēdējos gados virsnieka vietnieks Armijas štāba bataljonā Rīgā. Atvaļināts 1940.g. 1944.g. devies trimdā, 1951.g. izceļojis uz ASV. Dzīvojis Ņujorkas tuvumā.

2. jūnijs

Valodniece **ALĪSE KARLSONE** (1881-1959). Dzimusi Valkā. Mācījusies Jelgavas sieviešu ģimnāzijā, Kijevas Svētā Vladimira universitātē. Doktores diplomu saņēmusi Minhenes universitātē. No 1922.g. lektore LU ģermanoloģijā un angļu filoloģijā, no 1926.g. – privātdocente. No 1944.-1948.g – Latvijas Valsts universitātes docente. Pētījusi senangļu valodu un angļu literatūras vēstures vecākos posmus. Strādājusi arī Britu muzejā un Oksfordas universitātes bibliotēkā.

2. jūnijs

FERDINANDS JANSONS (1891-1968) – inženieris-tehnologs. Beidzis Rīgas Politehnisko institūtu. Strādājis par skolotāju Ventspilī un arodskolas direktoru Ludzā. No 1926.g. augusta astoņus gadus bijis Valkas arodskolas direktors. Pēc tam strādājis Rīgā. Pēc Otrā pasaules kara izceļojis uz Austrāliju. Strādājis par inženieri Adelaidē.

4. jūnijs

Skolotājs **EMĪLIS DAINIS** (1906-1944). Dzimis Coru pagastā (Igaunijā). Beidzis Valkas valsts ģimnāziju un LU. Strādājis Cēsu skolotāju institūtā. Bijis skolotājs Valkas tautskolā (1941-43), Sarakstījis grāmatas: „Mājsaimniecības veidi latviešu dzīvē”, „Garazinātniskā psiholoģija un pedagoģija” u.c. Otrā pasaules kara laikā iesaukts leģionā, kritis.

6. jūnijs

Virsleitnants **EDGARS BITE** (1916-1987).
Dzimis Lugažos. Mācījies Valkas ģimnāzijā,
vēlāk pārcēlies uz Rūjienu. Beidzis kara skolu,
dienējis 4. Valmieras pulkā, 1940.g.
atvaļināts. II pasaules karā piedalījies
Latviešu leģiona rindās. Bijis gūstekņu
nometnē Beļģijā. 1953.g. aizceļojis uz ASV.
Dzīvojis Linkolnā, strādājis fabrikā. Pēc
aiziešanas pensijā aktīvi iesaistījies latviešu
sabiedriskajā dzīvē. Gājis bojā autokatastrofā.

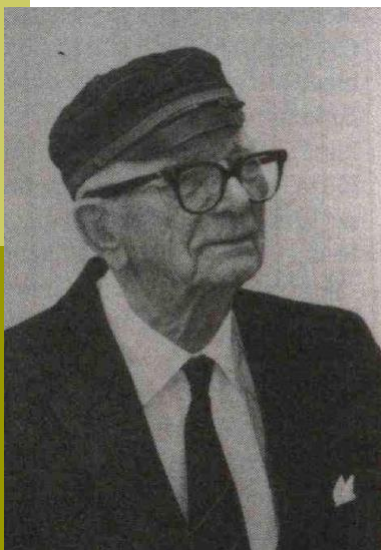
16. jūnijs

Skolotājs **PĒTERIS KEPIĻS** (1866-1932). Dzimis Trikātas pagastā. Mācījies Trikātas draudzes skolā, no 1884.-1887.g. – Cimzes skolotāju seminārā Valkā.

16. jūnijs

Agronoms un sabiedriska darbinieks **EDUARDS DUKS** (1901-1998). Piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās. Pēc demobilizācijas pabeidzis Valkas Valsts ģimnāziju. Pēc agronoma grāda iegūšanas Rīgā strādājis Cesvainē, Apē. 1940.g. kļuvis par Valkas apriņķa vecāko agronomu, šajā postenī darbojies līdz 1944.g., kad devies trimdā. 1949.g. ieceļojis ASV, Misisipi. Vēlāk strādājis Kalifornijas Universitātē. Darbojies latviešu biedrībā un luterāņu draudzē. Mūža nogalē Viskonsīnā uzcēlis māju „Ulubele”.

18. jūnijs

UNDA OZOLIŅA (1966). Dzimusi Valkā, mācījusies Valkas 1.vidusskolā. Beigusi Cēsu mūzikas vidusskolu un LU. Strādājusi par vijoles skolotāju Valkas mūzikas skolā, bijusi angļu valodas skolotāja Valkas 1. vidusskolā, „Latvijas – Igaunijas institūta” direktore, LU Valkas filiāles direktore. No 2006.-2009.g. – Valkas pilsētas domes priekšsēdētāja, vēlāk vietniece. Bijusi Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumenta 2007.-2013. gadam Apvienotā tehniskā sekretariāta vadītāja. Valkas novada domes priekšsēdētāja vietniece.

19. jūnijs

Stikla māksliniece un gleznotāja **ELGA GRĪNVALDE** (1966). Dzimusi Valkā, mācījusies Valkas 1. vidusskolā. Beigusi Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas Stikla apstrādes nodaļu, Latvijas Mākslas akadēmijā U.Daņiļevska glezniecības meistardarbnīcu. Kopš 1999.g. vada RPIVA vizuālās mākslas „Studiju 110”. Strādājusi Madonas bērnu mākslas skolā. Izstādēs piedalās kopš 1987.g. 1996.g. bijusi personālizstāde Valkā. 2009.g. rudenī izstādi „Dāvana” veltījusi Valkas ģimnāzijai. Pseidonīms: ellgrii.

19. jūnijs

AIJA ĀBENA (1966) – literāte. Dzīvo Valkā. Ar dzejoļiem debitējusi vairāku dzejnieku kopkrājumā „Mana grāmata”, dzejoļi publicēti arī citos krājumos. 2012.g. iznācis viņas dzejoļu krājums „Tavai dvēselei”.

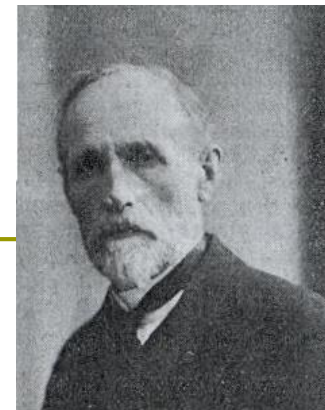

25. jūnijs

Pulkvedis-farmaceits **DĀVIS BLŪMENTĀLS** (1871-1937). Dzimis Smiltenes „Jauneļos”. Mācījies Smiltenes draudzes skolā, Valkas apriņķa skolā, Rīgas guberņas ģimnāzijā. Tērbatā studējis farmāciju. No 1920.g. Latvijas Sarkanā Krusta direktors–rīkotājs; lektors Latvijas Universitātē. Bijis Latvijas farmācijas savienības priekšsēdētājs. 1923.g. nodibinājis „Latvijas Farmācijas žurnālu”, bijis tā pirmais redaktors. Pētījis latviešu tautas medicīnas un farmācijas vēsturi.

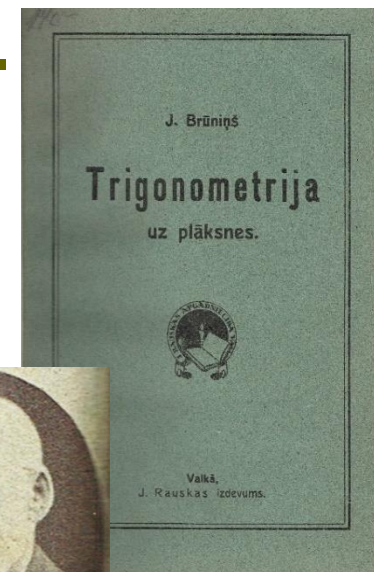
28. jūnijs

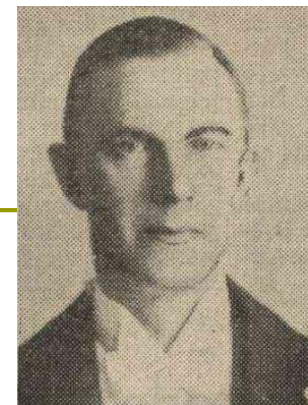
Skolotājs un politiķis **KĀRLIS DĒĶENS** (1866-1942). No 1884.-1887.g. apmeklēja Cimzes skolotāju semināru Valkā. Bijis Tautas padomes, Satversmes sapulces, Saeimas loceklis, izglītības ministra biedrs. Sarakstījis vairākas skolu un pedagoģiskas grāmatas. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

2. jūlijs

Skolotājs **JŪLIJS BRŪNIŅŠ** (1876-1943). Strādājis skolā Krievijā un Alūksnes ģimnāzijā. No 1920.-1938.g. J.Cimzes ģimnāzijas direktors Valkā. Sarakstījis: „Analītiskā ģeometrija vidusskolām”, „Trigonometrija uz plāksnes” u.c. Apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni.

11. jūlijs

PĒTERIS STUDENTS (1896-1982?).
Dzimis Valkā. Studējis LU un JLA. No
1949.g. bijis lektors Baltijas universitātē
(Vācijā) – mežu izmantošanā.

14. jūlijs

Ievērojamākais igauņu atmodas laika darbinieks, rakstnieks un žurnālists **KARLS ROBERTS JAKOBSONS** (1841-1882). No 1856.-1859.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā.

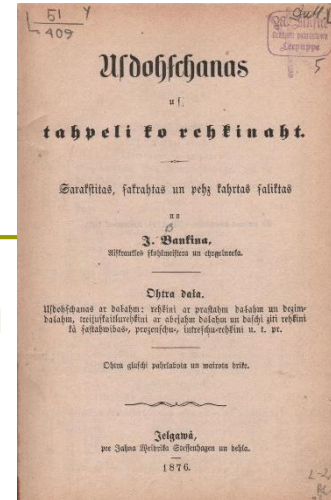
18. jūlijs

Pedagogs, mācību grāmatu autors **JOHANS (JĀNIS) BAHS** (1846-1931). No 1865.-1868.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā. Grāmatas „Das ritterschaftliche Parochiallehrer-Seminar in Walk“, izdota 1898.g. Rīgā, līdzautors.

23. jūlijs

Skolotājs un rakstnieks, viens no pirmajiem latviešiem – skolas grāmatu sarakstītājiem **JĀNIS BANKINS** (1831-1883). Bijis apdāvināts un centīgs, labvēļu atbalstīts, iestājies Cimzes skolotāju seminārā Valkā, kuru beidzis 1856.g. Pirmā darbavieta – Apukalns, 1857.g. sācis strādāt par draudzes skolotāju Smiltēnē, bet no 1861.g. – Aizkrauklē, kur aizvadījis visus pārējos darba mūža gadus. Bijis „Skolas maizes” un „Dziesmu rotas” līdzstrādnieks. Sarakstījis: „Uzdošanas” (8 grāmatas), „Īsa ģeometrija”, „Īsa fizika”, „Tēvzemes stāsti” un trīs rakstu krājumus „Šis un tas”.

26. jūlijs

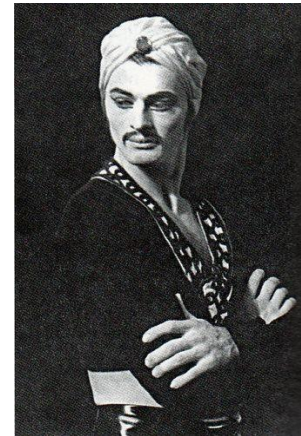
Amatnieks un tirgotājs **JĀNIS LIEPIŅŠ** (1886-?). Dzimis Vijciema „Kāsīšos”. Beidzis Vijciema pagastskolu. Bijis kameras loceklis un maiznieku amata meistarpārbaudes komisijas priekšsēdētājs, Rīgas amatnieku biedrības maiznieku sekcijas vecākais. Apbalvots ar Atzinības krustu.

28. jūlijs

KĀRLIS STAKLE (1851-?) – skolotājs, kordiriģents, atmodas laikmets darbinieks. No 1871.-77.g. mācījies Cimzes skolotāju seminārā Valkā. Bijis skolotājs Matīšos, mājskolotājs Braslavā, Ķipēnos, Pēterpilī. Vēlāk Laskates meiteņu skolas pārzinis un kordiriģents Vecpiebalgas Labdarības biedrībā, Matīšu draudzes skolas pārzinis, ērgelnieks, dibinājis Matīšu Dziedāšanas biedrību. Rakstījis presē, referējis apriņķa skolotāju sapulcēs. Sarakstījis mācību grāmatas „Bībeles stāsti tautskolām”, „Krievijas vēsture tautskolām”.

28. jūlijs

Baletdejotājs ***IGORS MOROZOV***
(1946). Dzimis Valkā. No 1966.-1984.g.
bijis LNO balets solists.

2. augusts

Žurnālists, publicists **EDMUNDS
FREIVALDS** (1891-1922). 1917.g.
strādājis laikraksta „Līdums” redakcijā
Valkā. Popularitāti ieguvis ar rakstiem, kas
veltīti Latvijas autonomijas jautājumiem.

2. augusts

Elvīra Janava (1916-1999) – Valkas pilsētas teātra režisore un aktrise, Valkas kultūras nama mākslinieciskās daļas vadītāja.

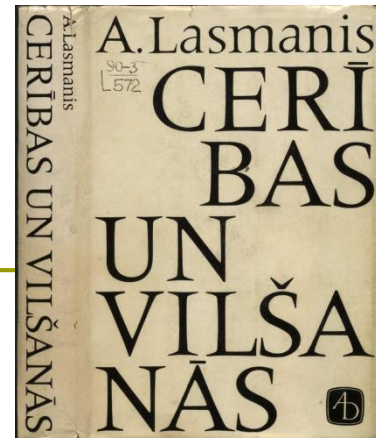
Attēlā: Laulību dienā ar vīru Arnoldu Janavu

5. augusts

Pulkvedis **KĀRLIS TOBIS** (1866-1935). Dzimis Kārķu pagastā. Beidzis Valkas apriņķa skolu. Dienējis armijā, beidzis Viļņas junkurskolu, virsnieku strēlnieku skolu Orānienbaumā. Piedalījies kaujās Rietumu frontē. 1918.g. III atvaļināts. Bijis Kijevas apriņķa priekšnieka palīgs. No 1921.g. 9.IX Latvijas armijā, 1928.g. atvaļināts. Strādājis a/s „Fēnikss” pārvaldē.

5. augusts

Pulkvedis **ALEKSANDRS LASMANIS** (1896-1967). Dzimis Lugažu pagastā. Mācījies vidusskolā un Viļņas karaskolā. Piedalījies I pasaules karā un Latvijas brīvības cīņās. Bijis Rīgas kara apriņķa priekšnieks. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. 1940.g. atvaļināts. 1944.g. mobilizēts latviešu leģionā. Pēc II pasaules kara – karagūstekņu nometnēs Vācijā un Beļģijā. Pēc atbrīvošanas pārcēlies uz Zviedriju. Sarakstījis grāmatu "Cerības un vilšanās: latviešu karavīra dzīves stāsts".

28. augusts

Folklorists **DĀVIS OZOLIŅŠ** (1856-1916). Dzimis Bilskas pagasta „Bānūžos”. Mācījies Mālavas skolā (1868-71), viņa pirmais skolotājs bijis J.Grestes tēvs Jēkabs. Pēc mācībām Smiltenes draudzes skolā (1871-74) 2 gadus izglītojies Valkas skolotāju seminārā pie Ā.Tērauda. Strādājis par skolotāju. Aktīvi organizējis sabiedrisko dzīvi Apē – rīkojis koncertus, teātra izrādes. Jaunrozē izveidojis plašu bibliotēku un parku pie skolas (nepieciešamās zināšanas guvis, mācoties Valkā, kā arī praktizējoties Smiltenes mācītājmuižas dārzniecībā). Savācis folkloras un etnogrāfijas materiālus 35 sējumiem (daudzi gājuši bojā I pasaules kara laikā).

31. augusts

Grāmatu izdevējs **VILIS ŠKIŅKIS** (1866-1943). Dzimis Ēveles pagasta „Maisiņos”, mācījies Ēveles pagasta un Valkas apriņķa skolās. 1897.g. saņēmis atļauju grāmatu spiestuves ierīkošanai Valkā, tomēr atpircis grāmatnīcu un spiestuvi Rūjienā. Te iespiesta arī avīze „Rūjienas Balss”. Aktīvi darbojies dažādās sabiedriskās organizācijās.

2. septembris

Gleznotājs un mākslas zinātnieks **JĀNIS KAKSIS** (1926-2002). Dzimis Valkā. Izstādēs piedalījies kopš 1958.g., darbus publicējis kopš 1962.g. – galvenokārt par glezniecību un tēlniecību. Sarakstījis monogrāfiju „Alvīne Veinbaha” (viņa sieva – tēlniece). Gleznojis galvenokārt ainavas. Piedalījies Jelgavas latviešu strēlnieku pieminekļa veidošanā.

9. septembris

Diriģents **VILIS KOKAMEGI** (1946).
Dzimis Valkā. 35 gadus vadījis Ogres
pūtēju orķestri „Horizonts”.

13. septembris

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris, leitnants **JĀNIS TIRZĪTIS** (1896-1951). Piedalījies Latvijas brīvības cīņās, Zaļās armijas partizāns. Cīnījies pret lieliniekiem, bermontiešiem. Pēc atvaļināšanas beidzis LU Lauksaimniecības fakultāti. Dzīvojis Ērgemē, bijis rajona agronoms, rotas komandieris 7. Valkas aizsargu pulkā. Pēc tam Latvijas Lauksaimniecības kameronas Lauksaimniecības tautas augstskolas pārzinis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. Vēlāk - pasniedzējs Lauksaimniecības akadēmijā.

14. septembris

Tulkotāja **LIZETE SKALBE** (1886-1972). Pirmā pasaules kara gados kopā ar vīru Kārli Skalbi strādājusi laikraksta „Līdums” redakcijā Valkā (1915-16), no 1916.-18.g. turpat Bēgļu apgādāšanas birojā. 1944.g. emigrējusi uz Zviedriju, kur mirusi. Viena no pirmajām ar labu valodas izjūtu tulkojusi skandināvu literatūru no oriģinālvalodas (Hamsuna „Zemes svētība”, „Viktorija”, „Roze”, „Benoni”, „Klaidoņi” u.c.; Unsetes „Olava Auduna dēla bērni”; Gulbransena „Un mūža meži šalc” u.c. grāmatas).

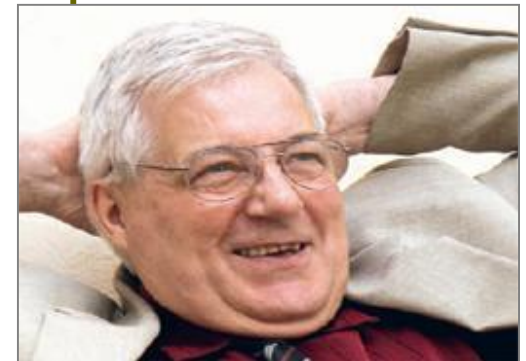

17. septembris

Tēlnieks **JURIS KAKSIS** (1961). Beidzis Rīgas LMV Dekoratīvās tēlniecības nodaļu, LVMA Tēlniecības nodaļu. Izstādēs piedalās kopš 1986.g. Radošo darbību sācis 1977.g., kad kopā ar vecākiem A.Veinbahu un J.Kaksi saņēmis prēmiju konkursā par Inčukalna kritošo karavīru brāļu kapu pieminekļa projektu. Iecerēs īstenot marmorā un bronzā. Vaļasbrīžos glezno. Valkā apsaimnieko dzimtas zemes īpašumu, piedalījies Vispasaules valcēniešu – mākslinieku darbu izstādē „Veltījums Valkai” 2003.g.

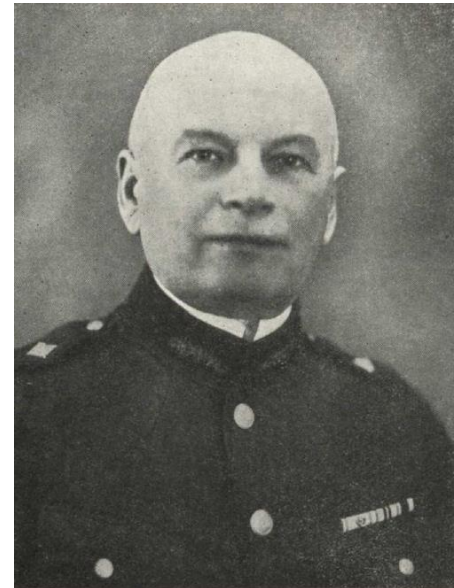
20. septembris

Mēbeļu dizainers un dizaina teorētiķis **VILNIS KAZĀKS** (1941). Dzimis Kārķu pagasta „Kalniešos”. Beidzis LLA aspirantūru; tēma – „Mēbeļu un tipveida dzīvokļu konstruktīvo struktūru koordinācija”. Strādājis par galdnieku Valkas SCO (1959-64). Bijis LLA, LVU pasniedzējs, Latvijas Izglītības ministrijas galvenais speciālists par amatu izglītību. Piedalījies Amatnieku brālības atjaunošanā, bijis Latvijas Amatniecības kameras priekšnieks. Izstrādājis dzīvokļu un mēbeļu maketēšanas sistēmu. RTU asociētais profesors un Latvijas Amatniecības kameras Goda prezidents.

24. septembris

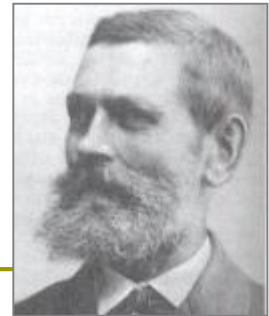
ANTONS KIMERALS (1881-?). Bijis Iekšlietu ministrijas ierēdnis, Valkas apriņķa valdes priekšsēdētājs un apriņķa vecākais, vēlāk Abrenes apriņķa vecākais. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni un Atzinības krustu.

28. septembris

Skolotājs un tautas atmodas laika darbinieks **JĀNIS ENKMANIS** (1856-1915). Dzimis Smiltenes pagastā. Beidzis Cimzes skolotāju semināru Valkā. Bijis Valmieras kurlmēmo skolas priekšnieks un pilsētas galvas biedrs. Dibinājis Valmieras latviešu biedrību un no 1882.-1915.g. bijis tās priekšnieks.

30. septembris

Dzejnieks, tulkotājs un žurnālists **MĀRTIŅŠ LAPA** (1846-1909). Dzimis Jaunkārķu pagasta „Vecumos”. Mācījies Jaunkārķu pagastskolā (1860-62), šeit tapuši viņa pirmie dzejoļi. Pēc tam strādājis pie saimniekiem, mūrniekiem. Ar J. Neikena un barona Krēdera atbalstu iestājies Rūjienas draudzes skolā, ko beidzis 23 gadu vecumā. Sācis rakstīt laikrakstam „Mājas Viesis” un „Ceļa Biedrs”, 1868.g. iznācis pirmais dzejoļu krājums. Vēlāk mācījies Valmieras apriņķa skolā. Bijis palīgskolotājs Jaunkārķu pagastskolā (1870-71), bet laikrakstos publicēto patriotisko dzejoļu dēļ no darba atlaists. Dzīvojis Rīgā, Jelgavā. Strādājis dažādās vietās, bijis arī „Baltijas Vēstneša” līdzstrādnieks. Sarakstījis vairāk nekā 100 grāmatu, tulkojis no igauņu valodas. Daudzi viņa dzejoļi kļuvuši par populāru patriotisku un sentimentālu dziesmu tekstiem: „Latviski lai atskan dziesmas”, „Ak, tēvija, tu dārgā, svētā”, „Cel pāri man’ par Daugavu”.

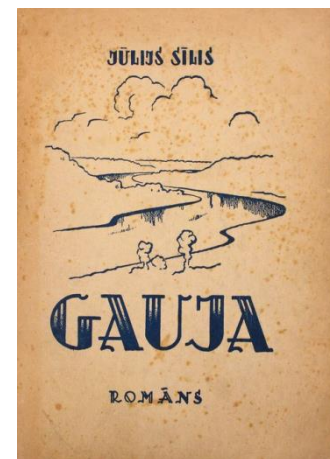
8. oktobris

Pianists ***GINTS RĀCENIS*** (1981). Dzimis Valkā. Pirmās muzikālās iemaņas guvis Valkas mūzikas skolā. Pēc E.Dārziņa mūzikas skolas klavieru klases absolvēšanas studējis Hamburgas mūzikas un teātra augstskolā. Aktīvi darbojies arī Hamburgas latviešu biedrības valdē, organizējot latviešu mūzikas koncertus Hamburgā un tās apkārtnē. Bijis koncertmeistars arī Valkas J.Cimzes mūzikas skolā, Hamburgas mūzikas augstskolā, koncertmeistars-repetitors Sängera akadēmijā Hamburgā. Sniedzis solo koncertus dažādās valstīs, ieguvis godalgotas vietas vairākos starptautiskos konkursos.

11. oktobris

Skolotājs un rakstnieks **JŪLIJS SĪLIS** (1891-1957). Dzimis Ērgemes pagastā. 1908.g. beidzis Ērgemes draudzes skolu, Valmieras skolotāju semināru. Strādājis par skolotāju. Pirmā publikācija laikraksta „Sadzīve” pielikumā 1912.g. 6.X (tulkojums), pirmais oriģināldzejolis „Ziemas gaidās” – „Jaunās Latviešu Avīzes” pielikumā 1912.g. 16.XI. Sarakstījis lugas („Kalpa zēns” un „Zelta jaunība”), stāstus („Saulainā pēcpusdienā”, „Ziedošā liepā”, „Āra”) romānu „Gauja”. Sarakstījis mācību grāmatu „Latviešu rakstniecības vēsture” un „Vispārīgā literatūra”, rakstījis arī atmiņas par rakstniekiem. Apbedīts Ērgemes kāpos.

12. oktobris

Skolotāja **MIRDZA RĒPELE** (1921-2005). Ilgus gadus strādājusi Valkas 1. vidusskolā par vēstures skolotāju. Viņas izveidotajam skolas novadpētniecības muzejam tika piešķirts Tautas muzeja statuss.

Attēlā: vēstures stunda skolas muzejā 1980.g.

23. oktobris

Rakstnieks, žurnālists, tulkotājs
ĀDOLFS ĢĒRSONS (1876-1934).
Strādājis dažādos laikrakstos, no
1915.-16.g. un 1917.g. beigās –
laikrakstā „Līdums” Valkā.
Sarakstījis mācību grāmatu
pamatskolām „Latvijas vēsture”.

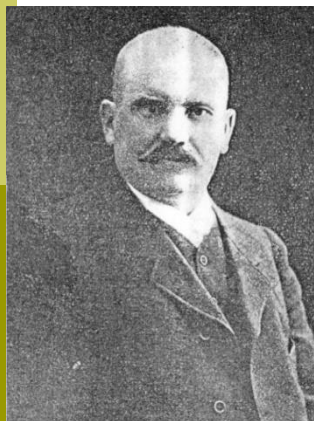
25. oktobris

Rakstnieks **HARIJS GULBIS** (1926-2019). 1953.-59.g. bijis mācību pārzinis un latviešu valodas un literatūras skolotājs Valkas 1. vidusskolā. Vēlēšanās rakstīt viņu pavadījusi jau no vidusskolas laikiem, bet visspēcīgāk atklājušies tieši Valkā. Uzrakstījis kādus 10 stāstus. Pirmais no tiem iespiests „Zvaigznes” 1957.g. Nr.16, bet pati pirmā publikācija parādījusies 1956.g. 28.VI „Skolotāju Āvizē” – Valkas 1. vidusskolas mācību daļas vadītāja H.Gulbja raksts „Likvidēsim formālismu”, kurā atklāti runāts par skolas darba praktiskiem jautājumiem. Vairāku lugu („Aijā žūžū, bērns kā lācis”, „Kamīnā klusu dzied vējš”, „Čīrulīši” u.c.), romānu „Pieneņu laiks”, „Doņuleja”, „Brīnišķīgā dzīve”, eseju un literāru pārdomu grāmatas „Par nerasniedzamo pilsētu” autors.

28. oktobris

Mācītājs, mācību grāmatu autors **ĀDAMS JENDE** (1861-1918). 1882.g. beidzis Cimzes skolotāju semināru. Sastādījis grāmatu „Mājas mācība līdz skolas laikam”, īsu pasaciņu un pamācošu stāstu izlases „Mājas bērniem”, „Pasaciņas, stāstiņi un pamācības”, „Skaistākās pasakas bērniem”. Sarakstījis vairākas mācību grāmatas pamatskolām ticības mācībā un vēsturē. 1918.g. lielinieku apcietināts, ceļā uz Krieviju nošauts.

29. oktobris

Mākslinieks **RAIMONDS BRICIS** (1971). 1986.g. beidzis Valkas 1. vidusskolu. Strādājis par mākslinieku-noformētāju Valkas r/a „Lauktehnika” (1991-1994), par zīmēšanas skolotāju Valkas mākslas skolā (1993-1994) un par mēbeļu dizaineru SIA „VIN” (1994-1996). Piedalās izstādēs kopš 1990.gada. Personālizstāde „Nojausmas” Valkas novadpētniecības muzejā (2003), izstādes arī Rūjienā, Kārķos, Naukšēnos. Raksta arī dzeju.

- GĒRIBJOS.
- BRUŅU KRĒKLS,
BRUŅU BIKSEŠ...
- JO MAN AR DŽĪVI
SARUŅĀTS IR TIKTĪES....

Raimonds Bricis
20.10.12.

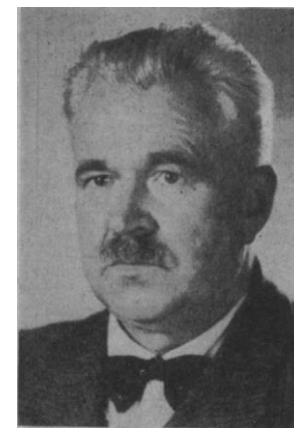
1. novembris

Igauņu pedagogs **ANTONS
JURGENŠTEINS** (1861-1933).
No 1878.-1882.g. mācījies
Cimzes skolotāju seminārā.

1. novembris

Agronoms, privātdocents **INDRIKIS HUGO LĀCIS** (1891-1953). Par piedzīvoto Valkā rakstījis grāmatā „Toreiz, kad Latvijas valsts tapa”. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. 1944.g. nokļuvis Vācijā. Bijis ārkārtas profesors Baltijas universitātē Pinebergā.

13. novembris

Skolotājs un rakstnieks **JĒKABS PURKALĪTIS** (1861-?). Dzimis Smiltenes „Purkalīšos”. Mācījies Smiltenes draudzes skolā, Cimzes skolotāju seminārā Valkā (1879-1883). Strādājis par skolotāju dažādās vietās Latvijā (Smiltēnē, Lugažos u.c.) un Krievijā. Žurnālā „Austrums” publicējis melanholiskus un tautiski didaktiskus dzejoļus; šeit parādās arī viņa mākslas teorijai veltītais raksts „Mākslinieks un diletants”. Tulkojis vācu klasiķus (Šillera „Zvana dziesma”, Gētes „Dievs un bajadēra”). Atdzejojumi un paša oriģināldzejoļi izdoti krājumā „Dziesmu pazarītes”. 1918.g. bez vēsts pazudis Krievijā.

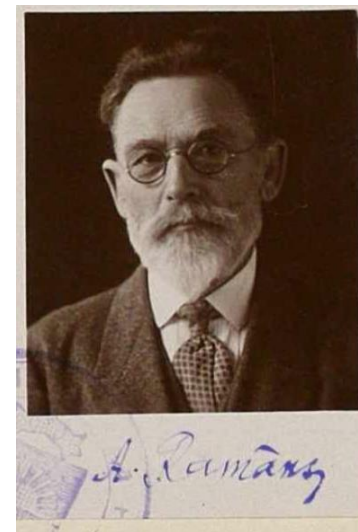
14. novembris

Preses darbinieks **JĒKABS**
STUMBERGS (1866-1935). Bijis vairāku
laikrakstu redaktors. 1915.g. kopā ar
O.Nonācu bijis „Līduma” redaktors Valkā.

18. novembris

Skolotājs un rakstnieks **ALEKSANDRS RAMĀNS** (1861-1933). No 1879.g. bijis skolotājs Vijciemā u.c., mūža beigās Rīgā. Publicējies no 1885.g., rakstījis par vēstures, reliģijas, valodniecības u.c. jautājumiem. Bijis laikraksta „Rīgas Avīzes” redakcijas loceklis, žurnāla „Kurzemes Biškopis” redaktors. Galvenokārt rakstījis stāstus („Liepēni”, „Meža bites”). Tulkojis T.H. Pantēnusa romānu „Ķelieši” (ps. Romanu Zanderis).

22. novembris

Arhitekts un interjerists **AIVARS BĒRZIŅŠ** (1936-2016). Dzimis Valkā. Darbojies interjera un dizaina jomā. Nozīmīgākie darbi: dzelzceļa stacijas interjeru kompleksās rekonstrukcijas projekts, firmas vilcienu „Latvija”, „Baltika” un „Jūrmala” dizains, taksofona punkts Rīgai, lidostas „Rīga” pasažieru telpas interjers.

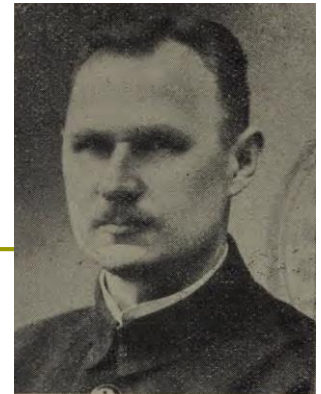
26. novembris

Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris **JĀNIS BĒRZIŅŠ** (1891-1976). Dzimis Kārķu pagastā. Bijis zemkopis. Piedalījies I pasaules karā. Latvijas armijā iesaukts 1919.g. 9.III, piedalījies Ziemeļvidzemes atbrīvošanā, kā arī citās Vidzemes artilērijas pulka kaujās. Pēc atvaļināšanas bijis zemkopis Kārķu pagasta „Vecbērziņos”. Apbedīts Ērgemes kapos.

6. decembris

KĀRLIS BĒRZIŅŠ (1901-?). Studējis LU. Piedalījies brīvības cīņās. Bijis Daugavpils pilsētas un Jelgavas apriņķa policijas iecirkņa, Ilūkstes apriņķa priekšnieks. Vēlāk – Valkas apriņķa priekšnieks, aizsargu pulka komandieris un robežapgabala priekšnieks, Valsts bankas padomes loceklis. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

8. decembris

ANTONIJS ATIS VĪTOLS (1881-1941). No 1899.g. strādājis tiesu resorā; no 1910.-1917.g. bijis privātvokāts Smiltēnē, rosīgi darbojies sabiedriskajā dzīvē. I pasaules kara laikā ieņēmis redzamu vietu dažādās organizācijās palīdzības sniegšanai karā cietušajiem, bijis valdes loceklis un darbvedis plaši noorganizētā komitejā palīdzības sniegšanai ievainotiem kareivjiem un lazaretēs uzturēšanā, darbojies bēgļu komitejā. Bijis Latviešu strēlnieku pulku organizācijas komitejas priekšstāvis Smiltēnē. Apbalvots ar sudraba un zelta medaļām. Vēlāk – izmeklēšanas tiesnesis Cēsīs. Darbojies arī literatūras laukā – kopā ar Dzelzkalnu Kārli izdevis epigrammu un dzejoļu krājumu, kā atmiņas no kopā pavadītā laika Valkas cietumā. 1941.g. 14.VI izsūtīts. Miris Sevurallagā.

8. decembris

EDUARDS KLIŠĀNS (1891-?). Beidzis Tērbatas universitāti, piedalījies brīvības cīņās, bijis viens no Augškurzemes partizānu pulka dibinātājiem. Bijis apriņķa ārsts Ilūkstē, vēlāk – Valkā. Bijis arī Valkas namsaimnieku biedrības priekšnieks. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

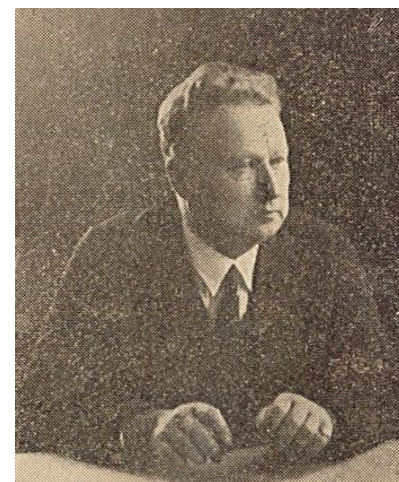
11. decembris

Ārsts **ANDREJS SKUJA** (1866-1950). Dzimis Ērgemes pagastā. Mācījies Ērgemes pagastskolā, Valkas apriņķa skolā, Pērnavā un Tērbatā. Strādājis Rīgas 1. slimnīcā. Rakstījis populārzinātniskus apcerējumus presē un ārstu žurnālos. Bijis LU privātdocents. Apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. Miris Vācijā.

19. decembris

ALEKSIS KĪSIS (1886-1948).
Mācījies Rīgā un Pēterpilī. Strādājis
Cēsīs, Alūksnē. Bijis Valkas
ģimnāzijas direktors (1938.-1944.)
un pamatskolas pārzinis. Mācījis
latīņu valodu. Stingrs, prasīgs,
rūpējies par skolas apkārtnes
apzaļumošanu. Apbalvots ar
Atzinības krustu. Pēc Otrā pasaules
kara devies trimdā.

31. decembris

Pedagogs **JULIUSS GAIKS**
(JŪLIJS GAIĶIS) (1856-ap 1919).
Dzimis Ēvelē. 1874.-1877.g. mācījies
Cimzes skolotāju seminārā. Strādājis
Ēveles draudzes skolā.

31. decembris

Latviešu strēlnieks **KĀRLIS MEIRIS** (1901-2002). Dzimis Lugažu pagastā. Mācījies Lugažu pagastskolā. 18 gadu vecumā ticis iesaukts armijā. Piedalījies cīņās pret Bermontu un Golcu. Bijis izvirzīts Lāčplēša Kara ordenim, tomēr ordenis nav piešķirts. 39 gadus nostrādājis uz dzelzceļa. Dzīvojis Valkā.

Izmantots

Valkas bibliotēkas
novadpētniecības krājums,
interneta resursi.

Papildu informācija

2026